

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

De voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA 'S-GRAVENHAGE

Media en Creatieve Industrie
Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Onze referentie
7446550

Datum 9 april 2019

Betreft Beantwoording Kamervragen over de werkwijze van het NPO-fonds

Hierbij ontvangt u de antwoorden op de vragen van de leden Van der Graaf (ChristenUnie), Aartsen (VVD) en Van der Molen (CDA) over de werkwijze van het NPO-fonds (ingezonden op 27 februari met het kenmerk 2019Z03884).

De minister voor Basis- en Voortgezet Onderwijs en Media,

Arie Slob

2019Z03884

Onze referentie
7446550

Vragen van de leden Van der Graaf (ChristenUnie), Aartsen (VVD) en Van der Molen (CDA) aan de minister voor Basis- en Voortgezet Onderwijs en Media over de werkwijze van het NPO-fonds. (Ingezonden 27 februari 2019)

1

Bent u bekend met het bericht 'Wie de subsidie geeft dat is geheim'? ¹

Antwoord 1

Ja.

2

Deelt u de mening dat de werkwijze van het NPO-fonds niet transparant is en het risico met zich mee brengt dat de procedure ruimte laat voor willekeur en belangenverstrengeling?

Het NPO-fonds is door NPO gestart als geormerkt geld binnen de eigen begroting met aandacht voor Nederlandse documentaires, drama en andere culturele mediaproducties. De raad voor bestuur van de NPO heeft dit initiatief genomen nadat het Stimuleringsfonds Nederlandse culturele mediaproducties (beter bekend als het Mediafonds) per 1 januari 2017 is opgeheven. Het is in die zin dan ook geen cultuurfonds zoals bijvoorbeeld het Nederlandse Filmfonds.

De werkwijze en procedure van het NPO-fonds is voor verantwoordelijkheid van de raad van bestuur van de NPO. Daarbij dienen de kwaliteit en onafhankelijkheid van de beoordeling van aanvragen voorop te staan. Het vertrouwen daarin is gediend met zoveel mogelijk transparantie. De NPO geeft aan ook voorstander van transparantie te zijn, maar vreest dat met het opheffen van de anonimiteit van commissieleden zowel de kwaliteit van de adviezen als de onafhankelijke beoordeling door commissieleden onder druk komen te staan. De NPO heeft er daarom vooralsnog voor gekozen de anonimiteit te handhaven en daaraan de mogelijkheid tot uitsluiting van commissieleden toe te voegen om de kans op belangenverstrengeling te minimaliseren.

3

Op basis van welke criteria wordt een aanvraag bij het NPO-fonds inhoudelijk beoordeeld? Zijn deze criteria op dit moment openbaar? Deelt u de mening dat deze criteria wel openbaar zouden moeten zijn?

Antwoord 3

De criteria voor het beoordelen van de aanvragen staan op de openbare website² van het NPO-fonds.

4

Op welke wijze wordt bij de beoordeling van de aanvragen en de verdeling van de middelen van het NPO-fonds rekening gehouden met de weerspiegeling van de pluriformiteit van onder de bevolking levende overtuigingen, opvattingen en interesses op maatschappelijk, cultureel en levensbeschouwelijk gebied?

¹ <https://www.nrc.nl/nieuws/2019/02/25/wie-de-subsidie-geeft-dat-is-geheim-a3655292>

² Zie: <https://npo-fonds.nl/over-npo-fonds/doelstelling-criteria>

Antwoord 4

Het doel van het NPO-fonds – het stimuleren van hoogwaardige dramaproducties, documentaires en talentontwikkeling - is niet gericht op weerspiegeling van de genoemde pluriformiteit. Dit is namelijk de programmatische opdracht voor de gehele publieke omroep. Met het NPO-fonds streeft de NPO wel nadrukkelijk na aanvragen te honoreren die rechtdoen aan de diverse samenleving (geslacht, leeftijd, culturele achtergrond), zowel qua onderwerpkeuze, als wat betreft crew en cast. Verder worden producties op toegevoegde waarde getoetst: de betekenis van het project (inhoud en vorm) voor een divers video- en audioaanbod, lineair en online. De producties die met een bijdrage van het NPO-fonds zijn gemaakt, dragen in het totaal van de programmering bij aan de pluriformiteit van de publieke omroep.

Onze referentie
7446550

5

Wat vindt u ervan dat leden van de adviescommissies die een advies moeten uitbrengen aan de raad van bestuur van de NPO over een aanvraag bij het fonds ook zelf een aanvraag bij het fonds kunnen indienen? Verhoogt dit niet het risico op belangenverstrengeling? Vindt u het wenselijk dat leden van de adviescommissie soms moeten oordelen over een aanvraag afkomstig van iemand die werkt voor eenzelfde producent?

Antwoord 5

Alleen landelijke publieke omroepen kunnen een aanvraag indienen. Makers kunnen alleen voorstellen indienen bij een landelijke publieke omroep. Commissieleden kunnen in voorkomende gevallen als makers of anderszins betrokken zijn bij aanvragen die een landelijke omroep bij het NPO-fonds indient. Volgens de NPO worden commissieleden echter in dat geval niet ingezet voor de beoordeling van de aanvragen en worden bovendien volledig uitgesloten voor de beoordeling van andere aanvragen in die ronde. De NPO ziet er op toe dat er geen sprake is van een vaste werkgever-werknemer relatie tussen commissielid en producent.

6

Welke mogelijkheden heeft een aanvrager om op inhoudelijke gronden een bezwaar in te dienen tegen een afwijzing?

Antwoord 6

Belanghebbenden bij een besluit kunnen binnen zes weken nadat het besluit op de voorgeschreven wijze bekend is gemaakt daartegen bezwaar maken bij de raad van bestuur van de NPO.³

7

Wat vindt u van de kritiek van de geschillencommissie dat het NPO-bestuur de oordelen van de adviescommissies te gemakkelijk overneemt, het bestuur dat doet zonder zich er voldoende van te vergewissen dat die oordelen zorgvuldig tot stand zijn gekomen, de inhoud inzichtelijk is en de conclusie onbetwistbaar?

³ Belanghebbende zoals bedoeld in artikel 1 van het reglement bezwaarschriften publieke omroep. Zie voor dit reglement:
https://over.npo.nl/storage/configurations/overnpo/files/reglementen_bezwaarschriften_npo.pdf

Antwoord 7

Ik kan geen oordeel geven over de bevindingen van de geschillencommissie. Het is aan het NPO-bestuur om uitspraken van de geschillencommissie te beoordelen en eventueel ter harte te nemen.

Onze referentie

7446550

8

Wat vindt u ervan dat niet bekend wordt gemaakt welke deskundigen er deel uit maken van een adviescommissie voor een specifieke aanvraag, waardoor het voor aanvragers onduidelijk is wie de aanvraag inhoudelijk heeft beoordeeld?

9

Deelt u de mening dat het onwenselijk is dat de onafhankelijkheid en onpartijdigheid van deskundigen onvoldoende getoetst kan worden door belanghebbenden en de rechter, en dat het van belang is dat de NPO aanvragers hierover beter informeert en meer transparantie biedt?

10

Kunt u toelichten hoe het voor een aanvrager mogelijk is om een verzoek tot uitsluiting van een lid van de adviescommissie in te dienen als niet bekend is welk commissielid over een aanvraag adviseert?

11

Deelt u de mening dat de samenstelling van de adviescommissies openbaar moet worden gemaakt, evenals hun nevenfuncties en achtergrond?

Antwoorden 8, 9, 10 en 11

Zie antwoord 2. Het NPO-fonds zal de reeds bestaande mogelijkheid tot uitsluiting van commissieleden en de mogelijkheid om na een eerste afwijzing in gesprek te gaan met een zich daartoe beschikbaar gesteld commissielid en de betreffende secretaris, duidelijk op de website van het NPO-fonds vermelden.